

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, mob. tel. +370 682 92653, el. p. aaa@gamta.lt, https://aaa.lrv.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

VĮ Ignalinos atominė elektrinė
El. p. iae@iae.lt

2023-02-08 Nr. ĮS-641(1.187E)

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

SPRENDIMAS
DĖL IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS 1-OJO IR 2-OJO BLOKŲ MAŽO
DRUSKINGUMO VANDENS KAUPIMO TALPŲ (152/1,2A IR 152/1,2B PAST.) ĮRANGOS
IŠMONTAVIMO IR DEZAKTYVAVIMO (2219 PROJEKTAS) GALIMYBIŲ
2023-02- NR. (30.2)-A4(E)-

1. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

Valstybės įmonė Ignalinos atominė elektrinė, Elektrinės g. 4, K47, Drūkšinių k., LT-31152 Visaginas, tel. (+370 386) 24333, (+370 646) 13538, faks. (+370 386) 24387, el. p. Aksionov@iae.lt.

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas

Valstybės įmonė Ignalinos atominė elektrinė, Elektrinės g. 4, K47, Drūkšinių k., LT-31152 Visaginas, tel. (+370 386) 28137, faks. (+370 386) 24387, el. p. MedvedevO@iae.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

IAE 1-ojo ir 2-ojo blokų mažo druskingumo vandens kaupimo talpų (152/1,2A ir 152/1,2B past.) įrangos išmontavimas ir dezaktyvavimas (2219 projektas).

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) atitinka Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (įstatymo redakcija iki 2017 m. spalio 31 d.) (toliau – PAV įstatymas) 1 priedo 3.2 papunktyje nurodytą veiklą – atominių elektrinių ar kitų branduolinių reaktorių įrengimas bei tokių elektrinių ar reaktorių demontavimas ar uždarymas, kuriai vadovaujantis PAV įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punktu turi būti atliktas poveikio aplinkai vertinimas (toliau – PAV).

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta

Ignalinos atominė elektrinė (toliau – IAE) yra išsidėsčiusi šiaurės rytinėje Lietuvos dalyje, ant Drūkšių ežero kranto, apytiksliai 140 km atstumu nuo Lietuvos sostinės Vilniaus, netoli valstybės sienų su Baltarusija ir Latvija (apytiksliai 8 ir 4 km atitinkamai), adresu Utenos apskr., Visagino m. sav., Drūkšinių k., Elektrinės g. 4.

Pagal Visagino savivaldybės administracijos 2010-05-19 įsakymu Nr. ĮV-460 „Dėl detaliojo plano patvirtinimo“ patvirtintą VĮ „Ignalinos atominė elektrinė“ žemės sklypų detalų planą IAE reikmėms naudojamas žemės plotas yra 419.1762 ha (12 sklypų). Kiti sklypai perduoti UAB „Visagino AE“ ir AB „Lietuvos energija“, 2 sklypai gražinti į Laisvos valstybinės žemės fondą. VĮ IAE aikštelė yra žemės sklype, kurio unikalus numeris 4400-2111-1391. Aikštelė užima tik dalį šio žemės sklypo – 82 ha. 152/1A ir 152/1B stat. yra pastatyti 10 m nuo blokų B1 ir B2, atitinkamai, sudarančių 101/1 ir 101/2 pastatų pagrindinius korpusus, ir yra 400 m atstumu nuo Drūkšių ež. kranto IAE pramoninės aikštelės kontroliuojamosios zonos teritorijoje.

5. Planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

PŪV – IAE 1-ojo ir 2-ojo blokų mažo druskingumo vandens kaupimo talpų (152/1,2A ir 152/1,2B stat.) ir su jomis susijusių B1 ir B2 bl. 012, 014 pat. įrangos išmontavimas ir dezaktyvavimas (toliau – I ir D) vykdomas pagal Galutinį Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2020-08-11 įsakymu Nr. 1-248. PŪV tikslas – išmontuoti ir dezaktyvuoti 152/1A,B, 152/2A,B statinių ir B1,2 bl. 012, 014 patalpų įrenginius, kurių eksploatavimas jau nutrauktas, siekiant vėliau atlikti pirminį susidariusių atliekų apdorojimą ir galutinai jas sutvarkyti pagal galiojančių šią veiklą reglamentuojančių norminių dokumentų reikalavimus. 152/1,2A ir 152/1,2B statiniai – tai atskiri po du kiekvienam IAE blokui rezervuarai su technologinėmis šachtomis ir yra priskiriami IAE 1-ojo ir 2-ojo blokų pagalbiniais statiniams. IAE B1 ir B2 blokuose yra sumontuota mažo druskingumo vandens paskirstymo sistema, DPCCK prapūtimo ir aušinimo sistema, tarpinių kontūrų siurblių ir šilumokaičių įrenginiai, baipasinio valymo sistema. 152/1,2A ir 152/1,2B statiniai yra sujungti su B1 ir B2 blokais, atitinkamai, požeminiais vamzdynų spec. kanalais. Planuojamas PŪV rezultatas – pašalinti nebereikalingą įrangą ir užtikrinti liekančių eksploatuoti infrastruktūros sistemų ir statybinių konstrukcijų radiologinę būklę, ne aukštesniame nei iki I ir D darbų pradžios lygyje ir bus sudarytos sąlygos parengti pastatus jų išmontavimui, kurių darbai bus vykdomi pagal projektus 2301 „1-ojo bloko objektų griovimas“ ir 2302 „2-ojo bloko objektų griovimas“.

Informacija apie PŪV pagrindinius darbų atlikimo etapus ir technologinius procesus

PŪV bus vykdomas dviem atskirais etapais. 1-ojo etapo vykdymas numatytas 2023–2024 metais, kuomet bus išmontuojama 152/1,2A ir 152/1,2B stat. ir B1 ir B2 blokų 012, 014 pat. technologinė įranga ir vamzdynai, o 2-asis etapas yra numatytas 2024-2025 m., kuomet bus išmontuojamos likutinės 152/1,2A ir 152/1,2B statinių, technologinių šachtų ir B1 ir B2 bl. 012, 014 pat. inžinerinės sistemos (elektros energijos tiekimas, apšvietimas, kanalizacija, kt.).

Pagrindinė technologinė įranga ir vamzdynai, kurie bus išmontuoti pagal PŪV 1-ojo etapo metu: talpų metalinė apdaila, 152/1,2 A ir 152/1,2B statinių vamzdynai, B1 ir B2 blokuose 012 pat. ir 014 pat. siurbliai ir vamzdynai. 2-ojo etapo metu bus išmontuojama 152/1,2A ir 152/1,2B statinių, technologinių šachtų ir B1 ir B2 bl. 012, 014 pat. inžinerinių sistemų įranga: kontroliniai matavimo prietaisai, ortakiai, pagalbinė technologinė įranga, kabeliai, technologinės spintos, liuminescencinės lempos, asbesto turinčios medžiagos, pagalbinė technologinė įranga. Iš viso įrangos PŪV 1-ojo ir 2-ojo etapų apimtyje bus išmontuota apie 387,13 t. Vykdamas įrangos išmontavimo darbus PŪV apimtyje susidarys 104,9 t betono atliekų.

Atsižvelgiant į radiologinio apibūdinimo rezultatus, planuojama, kad atlikus pirminį išmontuotų elementų apdorojimą didžioji dalis radioaktyviųjų atliekų bus perklasifikuotos į žemesnę klasę pagal radioaktyviojo užterštumo lygį, t.y. bus dezaktyvuotos iki naudojimo be apribojimų lygio (nebekontroliuojamieji lygiai) ir sudarys 80,1% atliekų masės. Ši medžiagų dalis bus realizuota kaip antrinės žaliavos arba joms bus taikomi neradioaktyviųjų atliekų tvarkymo reikalavimai. Tokių atliekų kiekiai ir atliekų apdorojimo būdai, siekiant jas perklasifikuoti į žemesnę klasę bus detalčiai apibrėžti technologiniame projekte (toliau – TP). Nedidelė išmontuotos įrangos elementų dalis (19,9%) nebus dezaktyvuota iki naudojimo be apribojimų lygio arba bus dezaktyvuojama dalinai. Tai daugiausia mažo skersmens armatūra ir vamzdynai, kurių vidaus paviršius neprieinamas dezaktyvuoti ir kontroliuoti. Šios atliekos bus dedamos į Landfill atliekyną kaip A klasės labai mažai aktyvios trumpaamžės radioaktyviosios atliekos.

Įrangai išmontuoti bus naudojami išardymo, mechaninio ir terminio pjaustymo metodai. Likutinė įranga, sudaryta iš atskirų elementų su nuimamomis jungtimis, bus išmontuojama išardymo metodu, naudojant standartinius šaltkalvio įrankius ir veržliarakčius. Likutinės įrangos iš anglinio plieno terminiam pjaustymui bus taikomas pjovimas deguonies ir acetileno dujomis, o likutinės įrangos iš nerūdijančio plieno – plazminis pjovimas. Gelžbetonio konstrukcijų pjaustymas bus atliekamas lyninio pjaustymo automatiniais įrenginiais, naudojant deimantinę vielą. Konkretus pasirinktas išmontavimo metodas priklauso nuo įrangos medžiagos ir konkrečių išmontavimo sąlygų ir bus nustatytas TP. Išmontuotos įrangos dezaktyvavimo procesas

daugiausiai bus vykdomas šratasraučio, šrataisvaidžio įrenginiais bei bus taikomas apdorojimas didelio slėgio vandeniū. A klasės atliekos, supjaustytos iki reikiamo dydžio gabalų, bus dezaktyvuojamos 130/2 past. labai mažai radioaktyvių atliekų dezaktyvavimo baruose. Atitinkamai supjaustytos B klasės atliekos bus dezaktyvuojamos A1 ir A2 bl. pirminio atliekų apdorojimo baruose.

Pagrindinė žaliava išmontuojamos įrangos pjaustymui dujomis ir liepsna yra deguonis ir acetilenas, tiekiami didelio slėgio balionuose. Numatomas poreikis – 1502,6 m³ deguonies ir 245,9 m³ acetileno. Numatomas elektros energijos maksimalus suminis poreikis planuojamai ūkinei veiklai užtikrinti bus apie 95,54MW*h. Pagrindiniai elektros energijos vartotojai bus išmontavimo ir atliekų pirminio apdorojimo mechanizmai (įrenginiai) ir instrumentai. Dizelinis kuras bus reikalingas išmontavimo atliekoms transportuoti jų dezaktyvavimui IAE pramoninėje aikštelėje esančiuose įrenginiuose. Planuojamas kuro poreikis – apytiksliai 0,83 t per visą planuojamos veiklos laikotarpį. Cheminių reagentų naudojimas išmontuojamos įrangos cheminiam ir elektrocheminiam dezaktyvavimui (oksalo rūgštis, šarmas NaOH, soda Na₂CO₃ ir pan.) bus nustatytas TP, įvertinus jo vykdymo tikslingumą.

Pagrindiniai darbų atlikimo etapai ir technologinės operacijos:

- paruošiamieji darbai;
- renginių išmontavimas;
- išmontuotų įrenginių transportavimas į smulkinimo, dezaktyvavimo ir pakavimo barus;
- išmontuotų įrenginių fragmentavimas išmontavimo vietoje arba B-1,2 bl. 012, 014 pat.;
- išmontavimo atliekų smulkinimas, dezaktyvavimas A-1,2 bl. arba 130/2 past., atsižvelgiant į užterštumo lygį;
- gelžbetonio konstrukcijų atliekų ir įrenginių atliekų iš A-1,2 bl., B-1,2 bl. arba 130/2 past. pakavimas ir išvežimas;
- išmontavimo atliekų ir darbų atlikimo radiologinė kontrolė visuose darbų atlikimo etapuose.

Įrangos išmontavimo ir dezaktyvavimo darbų atlikimo metu visose darbo vietose, siekiant užtikrinti darbo zonų ventiliaciją ir sumažinti į atmosferą išmetamų teršalų kiekį, bus naudojami mobilieji filtravimo įrenginiai (MFI), kuriuose įrengta dviejų pakopų filtravimo sistema su HEPA filtrais, kurių valymo efektyvumas yra 99,95 % (dalelėms, kurių dydis $\geq 0,3 \mu\text{m}$). Tokie MFI buvo ir yra sėkmingai naudojami IAE panašiais tikslais, išmontuojant įrangą pagal kitus projektus (B9-0, B9-5, 2205, 2206, 2207, 2213, 2214, 2101, 2102, 2203).

Vykdam PŪV, išmontavimo atliekų transportavimas bus organizuojamas pagal IAE nustatytą tvarką ir instrukcijų reikalavimus. I ir D atlikimo metu naudota įranga, mechanizmai ir įrankiai bus utilizuojami, dezaktyvuojami, jei reikia, ir toliau naudojami atliekant analogiškus išmontavimo darbus pagal kitus AE projektus.

Informacija apie artimiausias gyvenamas teritorijas

Aplink IAE aikštelę 3 km spinduliu nustatyta sanitarinė apsaugos zona (toliau – SAZ). SAZ nėra nuolatinių gyventojų, ūkinė veikla apribota. Artimiausias gyvenamasis namas yra nuo PŪV vietos nutolęs į pietvakarius apie 3,5 km atstumu.

Informacija apie atliekų susidarymą ir tvarkymą

Visos atliekos, susidarancios vykdant PŪV, tvarkomos kaip radioaktyviosios atliekos. Vykdam išmontavimo ir dezaktyvavimo darbus, susidaro pirminės atliekos (išmontavimo atliekos) ir antrinės atliekos. Pirminės atliekos – tai išmontuojama likutinė įranga ir jų komponentai. Antrinės atliekos – įrenginiai, įrankiai, medžiagos ir terpės, kurie panaudoti arba susidarantys, vykdant išmontavimo ir dezaktyvavimo darbus ir kurie turi būti utilizuoti. Pirminės atliekos (išmontavimo atliekos) yra kietosios atliekos, antrinės atliekos yra kietosios, skystosios ir dujų pavidalo (įskaitant aerzoliū) atliekos.

Pagal kietųjų atliekų radioaktyviojo užterštumo matavimo rezultatus visos atliekos, susidarancios kontroliuojamoje zonoje, jų susidarymo vietoje skirstomos į radioaktyvias atliekas (RA) ir sąlyginai neradioaktyvias atliekas (SNA). Sąlyginai neradioaktyviosios atliekos – tai IAE kontroliuojamoje zonoje susidarancios atliekos, kurių radioaktyviojo

užterštumo lygiai neviršija kontrolinių lygių, nustatytų IAE Radiometrinių ir dozimetrinių matavimų IAE atlikimo instrukcijoje – 0,20 $\mu\text{Sv/val.}$ ir 0,20 Bq/cm^2 . Patvirtinus medžiagų nebekontroliuojamųjų radioaktyvumo lygius matavimo įrenginiais, kad sąlyginai neradioaktyviosios atliekos neviršija nebekontroliuojamųjų radioaktyvumo lygių, jos klasifikuojamos kaip 0 klasės atliekos, kurios tvarkomos kaip neradioaktyviosios atliekos.

Remiantis ankstesnių I ir D projektų patirtimi, numatoma, kad 90% A klasės gelžbetonio radioaktyviųjų atliekų bus dezaktyvuotos iki 0 klasės, o 10% liks A klasės kaip skaldytas betonas iš taršos vietų.

Planuojama pirminių radioaktyviųjų atliekų masė pagal klases iki jų pirminio apdorojimo ir po dezaktyvavimo pateikiama lentelėje:

Likutinės įrangos atliekų klasė	0	A	B	Iš viso
Iki dezaktyvavimo, t	37,938	331,792	17,4	387,13
Po dezaktyvavimo, t	298,186	88,944	-	387,13
Likutinės įrangos (gelžbetonio) atliekų klasė				
Iki dezaktyvavimo, t	15,4-	89,5	-	104,9-
Po dezaktyvavimo, t	95,95	8,95	-	104,9

A klasės atliekos bus perkeltos laikinam saugojimui į buferinę saugyklą B19-1, vėliau galutinai sudėtos į Landfill atliekyną. 0 klasės atliekų tolesnė kontrolė yra nutraukiama ir jos tvarkomos pagal Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymą ir Atliekų tvarkymo taisykles. Labai mažai radioaktyvios atliekos (LMRA), susidarančios planuojamos veiklos metu, bus gabenamos į Landfill kompleksą.

Be pirminių atliekų, vykdant PŪV, susidaro ir antrinės atliekos, kurios nebus dezaktyvuojamos. Antrines atliekas sudaro kietos ir skystos atliekos.

Kietosios antrinės atliekos renkamos, pakuojamos ir gabenamos tuose pačiuose transportavimo konteneriuose, kaip ir atitinkamos klasės pirminės atliekos. Kietosios antrinės atliekos yra:

- pjaustymo ir dezaktyvavimo atliekos – šlakas, metalo drožlės ir pjuvenos, dulkės ir kt.;
- panaudoti pjovimo elementai – abrazyviniai diskai, geležtės;
- panaudoti dezaktyvavimo įrenginio šratai;
- filtravimo elementai;
- naudotos asmeninės apsaugos priemonės;
- laikinoji transportavimo polietileno pakuotė ir grindų danga, keičiami sanitarinių šliuzų kilimėliai, STOP atitveriančios juostos ir kitos naudojamos eksploatacinės medžiagos.

Skystosios radioaktyviosios atliekos (SRA) planuojamos veiklos metu daugiausia susidaro atliekant darbo vietų dezaktyvavimo, išmontuotų įrenginių dezaktyvavimo ir deimantinės vielos aušinimo, pjaustant įrenginius, darbus. Naudojant drenažo vamzdžius, SRA bus išpilamos į turimą IAE spec. kanalizacijos drenažo sistemą ir bus nukreipiamos į skystųjų radioaktyviųjų atliekų perdirbimo kompleksą. Preliminariais skaičiavimais kietųjų ir skystųjų antrinių atliekų kiekis detalizuotas PAV ataskaitos 3.3-1 lentelėje. Bendras antrinių atliekų kiekis numatomas: kietųjų 9,698 t, skystųjų 50 t.

Informacija apie nuotekų susidarymą ir PŪV poveikį vandeniui

IAE gamybinei veiklai užtikrinti naudojamas paviršinis ir artezinis vanduo. Paviršinio

vandens šaltinis yra Drūkšių ežeras. Drūkšių ežero vanduo naudojamas technologinei įrangai aušinti. Artezinių vandenį Ignalinos AE tiekia VI „Visagino energija“, kuri eksploatuoja Visagino m. vandenvietės įrenginių kompleksą. Artezinis vanduo naudojamas technologiniams procesams, kurių metu naudojamas ypatingos kokybės vanduo, bei darbuotojų buitiniams poreikiams tenkinti (geriamas vanduo, vanduo higienos reikmėms).

Vykdamas 152/1,2A ir 152/1,2B stat. įrangos išmontavimo ir dezaktyvavimo darbus, paviršinis vanduo nebus naudojamas. Technologinėms reikmėms ir personalo sanitarinėms bei higienos reikmėms bus naudojamas tik artezinis vanduo. Planuojama per visą darbų atlikimo laikotarpį sunaudoti apie 141,6 m³ vandens techninėms reikmėms (atliekų dezaktyvacija didelio vandens slėgio įrenginiu, įrangos pjaustymas deimantine viela) ir personalo higienos poreikiams. Naudojamo vandens kokybės pakeitimų dėl planuojamos veiklos nenumatoma. Kadangi planuojama veikla bus vykdoma IAE personalo jėgomis, IAE buitinių nuotekų kiekis dėl PŪV darbų nepadidės. Buitinės nuotekos bus surenkamos į nuotekų surinkimo sistemą ir perpumpuojamos apdorojimui į VI „Visagino energija“ valymo įrenginių kompleksą. Gamybinės nuotekos darbo zonose susidarys atliekant drėgną patalpų valymą, dėl vandens kondensato šildymo, ventiliacijos ir oro kondicionavimo sistemoje, susirenkančio kondicionavimo ir šildymo sistemų padėkluose. Dėl įrenginių dezaktyvavimo susidarys skystosios radioaktyviosios atliekos. Išmontavimo ir dezaktyvavimo darbų metu visos susidarančios gamybinės nuotekos ir skystosios radioaktyviosios atliekos bus surinktos ir perdirbtos IAE esančiame skystųjų atliekų perdirbimo komplekse.

Paviršinės nuotekos iš IAE teritorijos į aplinką (Drūkšių ežerą) išleidžiamos per paviršinių nuotekų kanalus, kuriuose įrengti mechaniniai naftos sulaikymo įrenginiai. Atsižvelgiant į tai, neigiamas PŪV poveikis požeminiams ir paviršiniams vandenims nenumatomas.

Informacija apie galimą PŪV poveikį aplinkos orui

Vykdamas PŪV, aplinkos oro teršalai susidarys išmontuojant ir dezaktyvuojant likutinę įrangą, eksploatuojant transportą, gabenantį išmontavimo ir dezaktyvavimo medžiagas. Siekiant vykdyti įrenginių išmontavimo ir fragmentavimo darbus, bus naudojami mechaninis pjaustymas bei pjaustymas dujomis, liepsna ir plazminis pjaustymas. Mechaninio pjaustymo metu išsiskiriantys teršalai yra kietosios dalelės aerozolių dulkių pavidalu, o pjaustymo plazma ir dujomis bei plazminio pjaustymo metu yra pjaustymo produktai (geležis ir jos junginiai – 3113, kietosios dalelės (organinės ir neorganinės) ir dujos azoto oksidų ir anglies monoksido pavidalu. Teršalų išmetimas į aplinką dėl planuojamos ūkinės veiklos darbų bus vykdomas ventiliacijos sistemomis per stacionarius šaltinius 001, 002 – 101/1,2 pastatų ventiliacijos vamzdžius. Be technologinės ventiliacijos ištraukiamųjų sistemų 1,2WZ52,54, kurių valymo efektyvumas yra 99,95%, darbo vietose bus naudojami mobilieji filtravimo įrenginiai (MFĮ), kuriuose bus sumontuoti didelio našumo oro filtrai (HEPA filtrai), kurių valymo efektyvumas yra ne mažesnis kaip 99,9%. I ir D technologiniame projekte bus sukurta MFĮ pajungimo schema, pagal kurią užterštas oras pašalinamas iš darbų atlikimo vietų, oras išvalomas nuo dulkių ir geležies ir jos junginių, kietųjų dalelių (C) KD_{2,5} ir galiausiai išleidžiamas į esamų ventiliacijos sistemų ortakius. PAV ataskaitoje apskaičiuota, kad per visą ūkinės veiklos laikotarpį į atmosferą bus išleista 12,062 kg teršalų, iš kurių 0,042 kg – geležis ir jos junginiai, kietosios dalelės (C) KD_{2,5}, 2,21 kg – anglies monoksido, 9,81 kg – azoto oksidų.

PAV ataskaitoje PŪV metu susidariusias I ir D medžiagas gabenančio transporto išmetimai apskaičiuoti pagal Teršalų, išmetamų į atmosferą iš mašinų su vidaus degimo varikliais, vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1998-07-13 įsakymu Nr. 125, reikalavimus ir apytikriai sudarys: anglies monoksidas CO – 138,9 kg, angliavandeniliai CH – 55,17 kg, azoto oksidai NO_x – 22,9 kg, kietosios dalelės – 0,89 kg.

PAV ataskaitoje yra pateikiama išvada, kad PŪV metu oro teršalų koncentracija aplinkos ore, atsižvelgiant į visos IAE veiklos foninę taršą, neženkliai įtakos ir neviršys oro taršos ribinių reikšmių, nustatytų pagal normatyvinių dokumentų reikalavimus (žr. PAV ataskaitos 4.2.-11 lentelė).

Informacija apie PŪV radiologinį poveikį

Potencialus radiacinis poveikis gyventojų sveikatai, vykdant PŪV, gali būti dėl radioaktyviųjų išmetimų į aplinką ir jų pasklidimo už IAE pramoninės aikštelės ribų. IAE 1-ojo ir 2-ojo bl. 152/1,2A ir 152/1,2B statiniai ir 101/1,2 past. B1,2 blokai priklauso kontroliuojamajai zonai ir priklauso II kategorijai (dėl radioaktyviųjų aerozolių B1,2 bl. 012, 014 pat. priklauso III kategorijai). Lietuvos higienos normoje HN 73:2018 „Pagrindinės radiacinės saugos normos“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001-12-21 įsakymu Nr. 663, nustatyta, kad apribotoji metinė efektinė dozė gyventojams dėl radionuklidų išmetimo į aplinkos orą ir išleidimo aplinkos vandenį neturi viršyti 0,2 mSv. Rerezentanto apšvitos dozė dėl IAE radioaktyviųjų išmetimų į aplinkos orą 2020 ir 2021 m. sudaro 1,79% ir 1,37% nuo metinės efektinės dozės, tai yra nuo 0,1 mSv. PAV ataskaitoje įvertinta, kad didžiausia rerezentanto metinė efektinė dozė dėl PŪV darbų vykdymo yra $1,92E-08$ mSv, o tai sudaro $1,92E-05\%$ nuo pusės metinės apribotosios efektinės dozės – 0,1 mSv. Dozė dėl potencialaus radioaktyviųjų išmetimų poveikio per visą veiklos laikotarpį sudarys $3,83E-08$ mSv. PŪV poveikis IAE radionuklidų išmetimo į aplinką dydžiui ir rerezentanto dozėms bus neženklus (žr. PAV ataskaitos 4.2-17 ir 4.2-18 lent.). Numatoma, kad dėl radioaktyviųjų atliekų, susidariusių vykdant PŪV, transportavimo susidariusi radiologinė būklė aplink IAE aikštelę nepakis. Dozės dalis dėl PŪV, lyginant su bendra planuojama efektine dozė dėl visos IAE pagal projektus vykdomos veiklos 2023 ir 2024 m., sudarys $2,61E-04\%$. Pažymėtina, kad pagal daugelį metų vykdomą aplinkos būklės stebėseną, dozės galios reikšmės pagal IAE aikštelės perimetrą yra beveik natūralaus fono lygio. Vidutinė metinė dozės galios reikšmė stebėjimo zonoje pagal stacionarių „Skylink“ sistemos daviklių matavimų duomenis 2021 m. buvo $0,101 \mu\text{Sv/val.}$, o vidutinė dozės galios reikšmė SAZ buvo $0,105 \mu\text{Sv/val.}$ PŪV metu bus užtikrinama radioaktyviųjų išmetimų į aplinkos orą, taip pat į darbo patalpų orą stebėseną.

Informacija apie PŪV poveikį dirvožemiui ir žemės gelmėms

PŪV bus laikino pobūdžio, PŪV metu išmontavimo ir dezaktyvavimo darbai bus atliekami taip, kad dirvožemis, esant normalioms eksploatavimo sąlygoms ir taikant pasiūlytas technologijas, nebus teršiamas, t.y. dėl žemiau išvardintų veiksnių nenumatomas joks poveikis dirvožemiui:

- dėl planuojamos veiklos nebus atliekami jokie žemės darbai, kurie turėtų poveikio dirvožemiui, t. y. dirvožemiui nebus jokio fizinio poveikio;
- visa planuojama ūkinė veikla bus vykdoma nurodytų pastatų viduje;
- skystosios atliekos išleidžiamos į esamą drenažo sistemą ir išleidžiamos į esamus valymo įrenginius;
- prieš išgabenant susidariusios kietosios atliekos bus pakuojamos pagal saugaus atliekų transportavimo reikalavimus atitinkamai atliekų klasei;
- atliekų pervežimui naudojamos transporto priemonės juda asfaltuotais keliais ir pakraunamos atliekų konteneriais asfaltuotose aikštelėse.

PAV ataskaitos duomenimis PŪV vykdymo metu neplanuojama vykdyti statybos darbų, pastatų griovimo, išimti ir perkelti gruntą, todėl jokio radiologinio ar neradiologinio poveikio geologinei žemės struktūrai nenumatoma.

Informacija apie PŪV poveikį biologinei įvairovei

PŪV bus vykdoma IAE pramoninės aikštelės teritorijoje, kurioje nenustatytos jokios pagal atitinkamus Lietuvos ir Europos Sąjungos teisės aktus saugomos floros ir faunos rūšys, projekto vykdymas neturės poveikio biologinei įvairovei už IAE pramoninės aikštelės ribų.

Informacija apie PŪV poveikį kraštovaizdžiui ir kultūros paveldo objektams

Dėl PŪV nenumatyta vykdyti pastatų išmontavimo (griovimo), rekonstrukcijos darbų, taip pat nenumatomi jokie darbai už IAE aikštelės ribų, todėl nebus poveikio aikštelės kraštovaizdžiui, taip pat kraštovaizdžiui už aikštelės ribų, įskaitant Visagino miestą.

Kultūrinio paveldo vietovė, esanti arčiausiai IAE teritorijos, yra Stabatiškės dvarvietė (kaimavietė), nutolusi apie 1 km atstumu į pietryčius nuo IAE aikštelės. Kiti kultūros paveldui

svarbūs objektai – Čeberakų, Pasamanės (vadinamo Bažnyčiaakalniu) piliakalniai, Lapušiškės, Sausalio (vadinamo Žuvėdrų kapais) pilkapynai ir kt. yra kiek atokiau nutolę nuo IAE. PŪV bus vykdoma IAE pramoninės aikštelės ribose, todėl poveikio kultūros paveldo objektams nenumatoma.

Informacija apie PŪV poveikį socialinei – ekonominei aplinkai

PŪV bus vykdoma IAE aikštelėje pasitelkiant IAE darbuotojus. IAE yra reikiami darbo jėgos išteklių su atitinkama kvalifikacija ir patirtimi, įgyta įgyvendinant kitų IAE blokų įrangos išmontavimo ir dezaktyvavimo projektus. PAV ataskaitoje yra pateikiama informacija, kad reikšmingo poveikio socialinei – ekonominei aplinkai dėl PŪV nenumatoma.

Informacija apie PŪV poveikį visuomenės sveikatai

Veikla, kurios poveikis šiuo metu vertinamas, IAE nėra nauja. Darbai, kuriuos planuojama atlikti, jau eilę metų yra atliekami IAE, t. y. vykdant kitus eksploatavimo nutraukimo projektus. IAE Darbuotojų saugos ir sveikatos skyrius užtikrina profesinės rizikos kiekybinį vertinimą ir profesinės rizikos valdymo priemonių rengimą. Kiekvienai darbininkų specialybei yra parengtos ir taikomos darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijos.

PAV ataskaitoje išnagrinėtas galimas poveikis IAE darbuotojų ir visuomenės sveikatai, įvertinti profesinės rizikos veiksniai, potencialiai galintys turėti poveikį IAE darbuotojams. Siekiant išvengti galimo kenksmingų ir pavojingų veiksnių poveikio, numatoma naudoti kolektyvines ir asmenines apsaugos priemones. Atsižvelgiant į rizikos veiksnius, bus parinktos ir pritaikytos asmeninės apsaugos priemonės. Atsižvelgiant į PŪV pobūdį, PAV ataskaitoje įvertinti šie visuomenės sveikatos veiksniai: radiologinis poveikis, neradiologinio pobūdžio poveikis ir rizika darbuotojams.

Pagal atlikto vertinimo rezultatus reprezentantų apšvitos bendrosios dozės reikšmė per visą 152/1,2A ir 152/1,2B stat. įrangos I ir D darbų vykdymo laikotarpį bus 3,83E-11Sv, reprezentantų apšvitos maksimali metinė dozė bus 1,92E-11Sv. Įvertintas poveikis yra labai neženklaus, palyginus su reprezentanto apribotąja metine efektine doze, kuri yra lygi 0,2 mSv.

Atsižvelgiant į tai, kad artimiausios gyvenvietės yra nutolusios nuo PŪV vietos, poveikis gyventojų sveikatai IAE regione nenumatomas. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją, dėl PŪV įgyvendinimo esamos SAZ ribų keisti nereikia.

Informacija apie PŪV monitoringą

Aplinkos monitoringas vykdomas IAE pramoninės aikštelės teritorijoje, sanitarinės apsaugos zonos ir 30 km stebėjimo zonos ribose. IAE vykdomą aplinkos monitoringą sudaro aplinkos cheminės būklės stebėseną ir aplinkos radiologinės būklės stebėseną. Vykdamas aplinkos cheminės būklės stebėseną, kontroliuojami iš IAE į aplinkos orą ir vandenį išmetami ir išleidžiami cheminiai teršalai, įskaitant šiltnamio efektą sukeliančias dujas, telkinio aušintuvo vandens kokybę, IAE pramoninės aikštelės ir kitų objektų požeminiai vandenys, paviršinės (lietaus) nuotekos iš IAE pramoninės aikštelės teritorijos į aplinką. Taip pat atliekamas radionuklidų iš visų IAE pastatų ir įrenginių išmetimų ir išleidimų šaltinių monitoringas.

Vykdamas aplinkos radiologinės būklės stebėseną, kontroliuojami IAE vandens išleidimai ir dujų išmetimai, radionuklidų aktyvumas aplinkos objektuose, reprezentantų apšvitos dozės, meteorologiniai parametrai, atliekamas radionuklidų iš visų IAE pastatų ir įrenginių išmetimų ir išleidimų šaltinių monitoringas, gyventojų apšvitos ir dozės galios monitoringas.

Taip pat vykdoma darbuotojų individualioji dozimetrinė kontrolė, darbo vietų stebėseną pagal kiekvieniems metams rengiamą IAE darbuotojų ir darbo vietų apšvitos stebėsenos programą ir IAE radiacinės saugos užtikrinimo stebėsenos grafiką. Darbuotojų ir darbo vietų apšvitos monitoringas vykdomas, siekiant įvertinti radiacinės saugos priemonių efektyvumą, užtikrinant radiacinės saugos požiūriu saugias darbo sąlygas, atsižvelgiant į sistemingai atliekamų lygiavertės dozės, oro ir paviršinio radioaktyviojo užterštumo bei darbuotojų efektinės dozės matavimų rezultatus, bei palaikyti IAE personalo leistinas dozes minimaliame lygyje.

PŪV aplinkai monitoringas bus užtikrinamas esamo radiologinio monitoringo apimtyje vykdomomis priemonėmis. Papildomai keisti IAE vykdomo apšvitos dozių ir dozės galios monitoringo apimtį ir periodiškumą nereikia.

Personalo išorinės apšvitos individualioji stebėseną, vykdamas PŪV įrangos išmontavimą ir dezaktyvavimą, bus atliekama „RADOS“ sistemos termoluminescenciniais dozimetrais (pagrindinis dozimetras), komplekto KDT-02M TLD-500K dozimetrais (avarinė kontrolė), individualiais elektroniniais tiesioginio parodymo dozimetrais RAD-62, DMC-2000, EPD-Mk2, EPD-N2 (operatyvinė kontrolė).

Personalo vidinės apšvitos individualioji stebėseną, vykdamas PŪV, bus atliekama žmogaus spinduliuotės skaičiuoklio „ACCUSCAN 2260-G2KG“ gama spektrometrine matavimo sistema.

Informacija apie atliktą rizikos analizę

Pagal PAV ataskaitoje atliktą PŪV galimų avarijų rizikos vertinimą, reikšmingos PŪV rizikos dėl ekstremaliųjų įvykių ir situacijų nenumatoma. PAV apimtyje yra atlikta rizikos analizė, išnagrinėti galimų avarijų scenarijai, jų priežastys ir pasekmės. Kiekvienam scenarijui yra priskirtas rizikos lygis bei numatytos priemonės galimoms avarijoms išvengti bei jų poveikiui sumažinti, kurios apima taikomų saugos reikalavimų laikymąsi, asmeninių apsaugos priemonių naudojimą, mokymą bei instruktavimą ir kitas technines bei organizacines priemones.

6. Priemonių, numatytų neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėms likviduoti, aprašymas:

6.1. Vykdamas PŪV, bus vykdomi dozimetriniai matavimai darbo vietose prieš pradėdant darbus, išmontuotos įrangos radiacinio užterštumo iki ir po dezaktyvavimo, KRA pakuočių ir autotransporto, radioaktyviųjų aerosolių kiekio kontrolė darbo aplinkos ore.

6.2. Siekiant kuo labiau sumažinti darbuotojų, vykdančių PŪV darbus, apšvitos dozę, bus nuolat vykdomas darbuotojų radiacinės apsaugos priemonių kompleksas, numatytas PAV atrankos 4.9.3.2 skyriuje.

6.3. Siekiant sumažinti PŪV poveikį aplinkos orui, visuomenės sveikatai, užtikrinti darbo zonų ventiliaciją, PŪV metu oro teršalai bus valomi mobiliais filtravimo įrenginiais, taip pat esamais didelio efektyvumo aerosoliniais filtrais, įrengtais ventiliacijos sistemoje.

6.4. PŪV metu apie 80,1 % radioaktyviųjų atliekų bus dezaktyvuota iki nebekontroliuojamųjų radioaktyvumo lygių (0 klasė). A klasės atliekos, kurios sudarys apie 19,9 % išmontavimo atliekų masės, bus talpinamos į Landfill atliekyną kaip A klasės labai mažai aktyvios trumpaamžės radioaktyviosios atliekos.

6.5. Esant poreikiui, vykdamas PŪV baigiamuosius darbus, bus atliktas papildomas statybinių konstrukcijų paviršių dezaktyvavimas.

6.6. Gamybinės nuotekos, siekiant užkirsti kelią radionuklidams patekti į aplinką, bus perdirbtos kaip potencialiai radioaktyviosios nuotekos, jas perpumpuojant į IAE skystųjų radioaktyviųjų atliekų perdirbimo kompleksą.

6.7. IAE sertifikuotos laboratorijos vykdo nuolatinę gruntinio vandens stebėseną, paviršinių ir gamybinių nuotekų, išleidžiamų į Drūkšių ežerą, stebėseną, taip pat Drūkšių ežero stebėseną.

6.8. PAV ataskaitoje numatytos faktinių radioaktyviųjų išmetimų į aplinkos orą, taip pat darbo vietų apšvitos stebėsenos.

6.9. PAV ataskaitos skyriuje „Rizikų atranka ir klasifikavimas, vykdamas PŪV“ numatytos šios priemonės:

- Galiojančių IAE darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų vykdymas;
- Asmeninių apsaugos priemonių naudojimas;
- Personalo apmokymas ir instruktavimas;
- Įspėjamųjų ženklų ir aptvėrimo zonų įrengimas;
- Šlako gaudyklių, gaisrinės signalizacijos panaudojimas;
- Mobiliojo filtravimo įrenginio garsinė ir vizualinė įspėjamoji signalizacija;
- Darbo zonų radiologinė stebėseną;
- Darbo zonų ventiliacija, oro radiacinės stebėsenos vykdymas;

- Darbo zonų ventiliacijos ir oro valymo HEPA filtrais sistemų įrengimas
- Izoluojančių medžiagų naudojimas, transportuojant išmontuotus elementus (pavyzdžiui, vyniojimas į polietileno plėvelę)
- Radioaktyviųjų atliekų konteinerių ekranavimas ir kt.

6¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

PŪV bus vykdoma IAE pramoninės aikštelės teritorijoje, kurioje nenustatytos jokios pagal atitinkamus Lietuvos ir Europos Sąjungos teisės aktus saugomos floros ir faunos rūšys. PŪV metu nenumatoma vykdyti statybos darbų, naujų pamatų įrengimo darbų, žemės išėmimo ir perkėlimo darbų bei papildomų nuotekų išmetimo į aplinką. PŪV nesusijusi su Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijomis, artimiausia paukščių ir buveinių apsaugai svarbios teritorija – Drūkšių ežeras (kodas LTZAR0029, LTZARB003) yra nutolusi apie 0,4 km atstumu. Dėl PŪV įgyvendinimo nepasikeis į aplinką išleidžiamų nuotekų kiekiai, PŪV neturės šiluminio poveikio Drūkšių ežerui. Dėl šių priežasčių poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos dėl PŪV nebus.

7. Pateiktos poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvados:

7.1. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija 2022-12-27 raštu Nr. 22.1-843 „Dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo (projektas 2219)“ pateikė išvadą, kad pritaria patikslintai PAV ataskaitai ir PŪV yra galima branduolinės saugos požiūriu.

7.2. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Utenos departamentas 2022-12-09 raštu Nr. (9-23-14.3.3-Mr)2-58976 „Dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai“ pritarė PAV ataskaitai.

7.3. Radiacinės saugos centras 2022-11-30 raštu Nr. (1.28E)2-3114 „Dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo (projektas 2219)“ pateikė išvadą, kad PAV ataskaita yra derinama be pastabų ir pasiūlymų.

7.4. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos 2022-12-13 raštu Nr. 9.4-2806/2022(10.23E) „Dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo (projektas 2219)“ pritarė PAV ataskaitai ir PŪV.

7.5. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Panevėžio – Utenos teritorinis skyrius 2022-11-23 raštu Nr. 2PU-1203-(9.38-PU) „Dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo“ pritarė PAV ataskaitai ir PŪV.

7.6. Visagino savivaldybės administracija 2022-12-06 raštu Nr. (4.21 Mr)1-5033 „Dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo (projektas 2219)“ pritarė PAV ataskaitai ir PŪV.

8. Visuomenės informavimas ir dalyvavimas

Informacija apie visuomenės viešą supažindinimą su PAV ataskaita buvo skelbiama dienraštyje „Lietuvos rytas“ (2022-09-29), vietiniame Visagino miesto savaitraštyje „VIS INFO“ (2022-09-30) ir 2022-09-23 skelbimas buvo paskelbtas Visagino savivaldybės (<http://www.visaginas.lt>) ir Ignalinos AE (<http://www.iae.lt>) internetiniuose puslapiuose. Su parengta PAV ataskaita taip pat buvo galima susipažinti Visagino savivaldybėje ir Ignalinos AE Komunikacijos skyriuje. Elektroninę PAV ataskaitos versiją buvo galima peržiūrėti ir laisvai atsisiųsti iš Ignalinos AE internetinio puslapio (<http://www.iae.lt>).

PAV ataskaitos viešas pristatymas ir svarstymas įvyko 2022-10-28 Visagino savivaldybės mažojoje salėje visuomenei patogiu, ne darbo metu (17 val.). Suinteresuotos visuomenės pasiūlymų nuo PAV ataskaitos pavišimo iki viešo susirinkimo pradžios nebuvo gauta, praėjus valandai nuo viešo pristatymo paskelbtos pradžios, nebuvo sulaukta nei vieno visuomenės atstovo. Todėl buvo konstatuota, kad visuomenė nėra suinteresuota planuojama ūkine veikla ir viešo supažindinimo procedūra yra atlikta.

Aplinkos apsaugos agentūra 2023-01-03 savo tinklalapyje <https://aaa.lrv.lt/> skiltyje Veiklos sritys > Poveikio aplinkai vertinimas (PAV) > 2023 metai > 6. Informacija apie gautas planuojamos ūkinės veiklos PAV ataskaitas 2023 m. paskelbė visuomenei apie gautą PAV

ataskaitą. Per nustatytą terminą pasiūlymų dėl PAV ataskaitos iš suinteresuotos visuomenės negauta. Iki sprendimo priėmimo PAV proceso dalyviai informacijos dėl galimų pažeidimų nustatant, apibūdinant ir įvertinant galimą PŪV poveikį aplinkai ar vykdant PAV procedūras nepateikė.

9. Tarpvalstybinės konsultacijos

PŪV pagal 2017 m. spalio 23 d. įsigaliojusį Jungtinių Tautų Europos Ekonominės Komisijos Konvencijos dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste (Espoo konvencija) pakeitimą priskiriama veikloms, kurios gali daryti reikšmingą neigiamą tarpvalstybinį poveikį, tačiau nagrinėjamos PŪV apimtyje numatoma išmontuoti tik labai nedidelę dalį technologinių sistemų pagalbinės įrangos (vandens kaupimo talpas), o PAV ataskaitoje pateikta informacija rodo, kad PŪV nedarys reikšmingo neigiamo poveikio nei Lietuvos, nei kaimyninių valstybių aplinkai. Atsižvelgiant į tai, Aplinkos ministerija, kaip Vyriausybės įgaliota institucija, koordinuojanti tarpvalstybinio poveikio aplinkai vertinimo procesą, vadovaudamasi PAV įstatymo 9 straipsnio nuostatomis, 2023-01-12 raštu Nr. D8(E)-182 konstatavo, kad reikšmingas neigiamas tarpvalstybinis poveikis nenumatomas, todėl tarpvalstybinio poveikio aplinkai vertinimo pagal Espoo konvenciją dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste nuostatas atlikti nereikia.

10. Sprendime nustatytos sąlygos:

10.1. PŪV užsakovas apie priimtą sprendimą dėl PŪV galimybių turi informuoti visuomenę Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005-07-15 įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

10.2. Įrenginių išmontavimo ir dezaktyvavimo technologiniame projekte turi būti numatytos priemonės, užtikrinančios darbų saugą įrenginių išmontavimo ir dezaktyvavimo metu, kaip tai numatyta PAV ataskaitoje.

10.3. PŪV organizatorius privalo užtikrinti visų nuotekų iš kontroliuojamosios zonos radiacinę kontrolę (įskaitant nuotekas iš sanitarinių mazgų).

10.4. Atsižvelgiant į tai, kad PAV ataskaitoje radionuklidų aktyvumas išmetime į orą buvo įvertintas darant prielaidą, kad aerozolių filtrų valymo efektyvumas bus 99,95 %, PŪV užsakovas privalo užtikrinti, kad toks efektyvumas bus pasiektas jų eksploatacijos metu ir PAV ataskaitoje nurodytas radionuklidų aktyvumas išmetime į orą neviršys apskaičiuoto.

10.5. PŪV užsakovas savo lėšomis privalo įgyvendinti PAV ataskaitoje numatytas priemones neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėms likviduoti.

10.6. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už PAV ataskaitoje pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

11. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant sprendimą:

11.1. PAV ataskaitą nagrinėję ir išvadas pateikę PŪV poveikio aplinkai vertinimo subjektai, vadovaudamiesi PAV įstatymo 10 straipsnio nuostatomis, pritarė PAV ataskaitai ir neprieštaravo dėl PŪV galimybių.

11.2. PAV ataskaitos rengėjas pagal Visuomenės informavimo tvarkos aprašo reikalavimus tinkamai informavo visuomenę apie PŪV.

11.3. PŪV vykdomas pagal Galutinį Ignalinos AE eksploataavimo nutraukimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2020-08-11 įsakymu Nr. 1-248, siekiant išmontuoti ir dezaktyvuoti 152/1A,B, 152/2A,B statinių ir B1,2 bl. 012, 014 patalpų įrenginius, kurių eksploataavimas jau nutrauktas, atlikti pirminį susidariusių atliekų apdorojimą ir galutinai jas sutvarkyti pagal galiojančių šią veiklą reglamentuojančių norminių dokumentų reikalavimus, užtikrinti liekančių eksploatuoti infrastruktūros sistemų ir statybinių konstrukcijų radiologinę būklę, ne aukštesniame nei iki I ir D darbų pradžios lygyje ir parengti pastatus jų išmontavimui,

kurių darbai bus vykdomi pagal projektus 2301 „1-ojo bloko objektų griovimas“ ir 2302 „2-ojo bloko objektų griovimas“.

11.4. PŪV vykdymo metu teršalų koncentracija aplinkos ore yra labai nežymi ir, atsižvelgiant į foninę taršą, ne tik neviršys oro taršos slenkstinių verčių, nustatytų pagal normatyvinių dokumentų reikalavimus, bet ir bus ženkliai mažesnė nei nustatytos ribinės vertės. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją teršalų koncentracija aplinkos ore dėl PŪV sieks iki: anglies monoksido (CO) (8 valandų) – $5,60 \times 10^{-5} \mu\text{g}/\text{m}^3$, azoto dioksido (NO₂) (valandos) – $3,11 \times 10^{-5} \mu\text{g}/\text{m}^3$, metinė – $< 2,49 \times 10^{-4} \mu\text{g}/\text{m}^3$, geležies junginių (paros) – $1,01 \times 10^{-6} \mu\text{g}/\text{m}^3$, kietųjų dalelių (KD_{2,5}) (metų) – $< 5,32 \times 10^{-8} \mu\text{g}/\text{m}^3$.

11.5 Galimas radiologinis poveikis aplinkos komponentams už IAE pramoninės aikštelės ribų dėl radioaktyviųjų išmetimų į aplinką numatomas kaip nereikšmingas. PŪV taip pat neigiamai nepaveiks esamos radiologinės situacijos IAE aikštelėje ir neturės neigiamos įtakos darbuotojams. Pagal PAV ataskaitą dozės dalis dėl PŪV, lyginant su bendra planuojama efektine doze dėl visos IAE pagal projektus vykdomos veiklos 2023 ir 2024 m., sudarys 2,61E-04%.

11.6. PŪV metu apie 80,1 % radioaktyviųjų atliekų bus dezaktyvuota iki nebekontroliuojamųjų radioaktyvumo lygių (0 klasė). A klasės atliekos, kurios sudarys apie 19,9% išmontavimo atliekų masės, bus talpinamos į B19 komplekso ISO puskonteinerius ir vežamos į B19-1 buferinę saugyklą, o po to galutinai dedamos į Landfill atliekyną. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją atliekų tvarkymas atitinka Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo ir kitų atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

11.7. IAE turi ilgametę patirtį, įgytą rengiant PAV ataskaitas, saugos analizės ataskaitas ir vykdant ankstesnius išmontavimo ir dezaktyvavimo projektus (B9-0, B9-0(2), B9-5, 2205, 2207, 2214, 2203, 2110 ir kt.), turi pakankamą kvalifikuotų darbuotojų, turinčių pavojingų radiaciniu požiūriu darbų atlikimo patirties ir žinių, kiekį. Vykdam darbus pagal nurodytus projektus, jokių incidentų ir avarinių situacijų neužfiksuota ir tai patvirtina pakankamą ir teisingą atliekamų darbų radiacinės ir darbų saugos užtikrinimo organizacinių ir techninių priemonių parinkimą.

11.8. PŪV apimtyje numatoma išmontuoti tik labai nedidelę dalį technologinių sistemų pagalbinės įrangos, o PAV ataskaitoje pateikta informacija rodo, kad PŪV nedarys reikšmingo neigiamo poveikio nei Lietuvos, nei kaimyninių valstybių socialiniai ir ekonominei aplinkai, aplinkos gamtiniams komponentams, taip pat šių šalių gyventojų sveikatai. Aplinkos ministerija, kaip Vyriausybės įgaliota institucija, koordinuojanti tarpvalstybinio poveikio aplinkai vertinimo procesą, 2023-01-12 raštu Nr. D8(E)-182 konstatavo, kad reikšmingas neigiamas tarpvalstybinis poveikis nenumatomas, todėl tarpvalstybinio poveikio aplinkai vertinimo pagal Espoo konvenciją dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste nuostatas atlikti nereikia.

11.9. IAE esamos procedūros, reglamentuojančios organizacines ir technines priemones, vykdam pavojingus radiaciniu požiūriu darbus, taip pat dozimetrinės kontrolės sistema užtikrina darbuotojų radiacinę saugą.

11.10. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją, naudojant poveikį aplinkai mažinančias priemones ir vykdant sprendimo 6 punkte numatytas priemones neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėms likviduoti ir 10 punkte nustatytas sąlygas, PŪV įgyvendinimas nesukels reikšmingo neigiamo poveikio aplinkos orui, vandeniui, dirvožemiui ir žemės gelmėms, saugomoms teritorijoms ir biologinei įvairovei, kraštovaizdžiui, kultūros paveldo objektams, visuomenės sveikatai bei šių aplinkos komponentų tarpusavio sąveikai.

11.11. Pagal PAV ataskaitoje atliktą PŪV galimų avarių rizikos vertinimą, reikšmingos PŪV rizikos dėl ekstremaliųjų įvykių ir situacijų nenumatoma. PAV apimtyje yra atlikta rizikos analizė, išnagrinėti galimų avarių scenarijai, jų priežastys ir pasekmės. Kiekvienam scenarijui yra priskirtas rizikos lygis bei numatytos priemonės galimoms avarijoms išvengti bei jų poveikiui sumažinti, kurios apima taikomų saugos reikalavimų laikymąsi, asmeninių apsaugos priemonių naudojimą, mokymą bei instruktavimą ir kitas technines bei organizacines priemones.

12. Sprendimo pobūdis:

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 2 punktu, priimamas sprendimas: planuojama ūkinė veikla – Ignalinos AE 1-ojo ir 2-ojo blokų mažo druskingumo vandens kaupimo talpų (152/1,2A ir 152/1,2B past.) įrangos išmontavimas ir dezaktyvavimas (2219 projektas) – leistina pagal parengtą PAV ataskaitą.

Sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai yra priimtas pagal pateiktą PAV ataskaitą, kuri paskelbta Aplinkos apsaugos agentūros tinklalapyje <https://aaa.lrv.lt/> nuorodoje *Veiklos sritys > Poveikio aplinkai vertinimas (PAV) > 2023 metai > 6. Informacija apie gautas planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitas 2023 m. > Utenos regionas*, ir yra šio sprendimo sudedamoji dalis.

Šį sprendimą Jūs turite teisę apskūsti Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo jo paskelbimo arba įteikimo dienos.

Direktorė

Milda Račienė

Algirdas Mikalauskas, tel. +370 686 59493, el. p. algirdas.mikalauskas@gamta.lt
Vilma Aleksiejūnė, tel. +370 661 42332, vilma.aleksiejune@gamta.lt
Asta Brusokienė, +370 686 83355, el. p. asta.brusokiene@gamta.lt
Vilija Margelytė, +370 695 17646, el. p. vilijs.margelyte@gamta.lt

Sprendimo dėl Ignalinos AE 1-ojo ir 2-ojo blokų mažo druskingumo vandens kaupimo talpų (152/1,2A ir 152/1,2B past.) įrangos išmontavimo ir dezaktyvavimo (2219 projektas) galimybių 2023-02- Nr. (30.2)-A4(E)

Adresatų sąrašas

Visagino savivaldybės administracija
Siunčiama per e. pristatymas sistema

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie
Sveikatos apsaugos ministerijos
Utenos departamentas
Siunčiama per e. pristatymas sistema

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie
Vidaus reikalų ministerijos
Siunčiama per e. pristatymas sistema

Kultūros paveldo departamento prie
Kultūros ministerijos Panevėžio-Utenos teritorinis skyrius
Siunčiama per e. pristatymas sistema

Radiacinės saugos centras
Siunčiama per e. pristatymas sistema

Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija
Siunčiama per e. pristatymas sistema

Žiniai
LR Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos
Siunčiama per e. pristatymas sistema

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Aplinkos apsaugos agentūra 188784898, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL PAKARTOTINIO PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS NAGRINĖJIMO (2219 PROJEKTAS)
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-02-24 Nr. (30-2)-A4E-1988
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-02-24 Nr. ĮG-1002
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Milda Račienė, Direktorius
Sertifikatas išduotas	MILDA RAČIENĖ, Aplinkos apsaugos agentūra LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-02-23 18:00:19 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-02-23 18:00:29 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-09-21 10:13:05 – 2024-09-20 10:13:05
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Ignalinos atominė elektrinė, VĮ, į.k. 255450080 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 12:34:49 iki 2024-12-19 12:34:49
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.71
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-02-24 10:42:00)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-02-24 10:42:01 Dokumentų valdymo sistema Avilys